

Česká republika

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Kladno, Herbenova 1900

Herbenova 1900, 272 01 Kladno – Kročehlavy

Identifikátor školy: 600 043 509

Termín konání inspekce: 5. a 6. květen 2003

Čj.:	024 106/03-5162
Signatura:	kb3aw116

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pětiletá mateřská škola je od 1. ledna 2003, po sloučení dvou mateřských škol (kmenová škola Herbenova 1900 a dislokovaná škola Dr. Foustky 806) právním subjektem. Zřizovatelem je Město Kladno. Cílová kapacita 109 dětí byla v době konání inspekce téměř plně využita. Podle *Výkazu o mateřské škole* k 30. září 2002 bylo zapsáno 109 (62 a 47) dětí. V době konání inspekce bylo zapsáno 107 dětí, ve věku od tří do sedmi let, do tříd rozdělených podle věku. Odloženou povinnou školní docházku má pět dětí, jedno dítě je cizí národnosti (Vietnam). Spádovou oblastí je Kladno – Kročehlavy.

Účelová dvoutřídní budova kmenové školy je v současnosti využívána jako trojtřídní předškolní zařízení. Neúčelová budova (rodinná vila) dislokované školy, byla postupně upravována pro potřeby docházejících dětí. Součástí mateřské školy je školní jídelna (v každém objektu jedna kuchyně) se společnou cílovou kapacitou 126 jídel, poskytující stravovací služby docházejícím dětem a vlastním zaměstnancům.

Výchovně-vzdělávací program je uskutečňován podle dvou školních vzdělávacích programů – *Projekty „Rok v mateřské škole“* (kmenová škola) a *„Veselá školka“* (dislokovaná škola), zpracované podle zásad Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy,
- materiálně-technických podmínek,
- průběhu a výsledků-výchovně vzdělávací práce v mateřské škole.

Vzhledem ke krátké době sounáležitosti a spolupráce obou škol je převážná část jednotlivých oblastí – předmětů inspekční činnosti hodnocena odděleně.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací proces **obou subjektů** zajišťuje včetně ředitelky devět pedagogických pracovníků převážně s dlouhodobou praxí, všechny s plným pracovním úvazkem (ředitelka 16 a zástupkyně ředitelky 21 hodin přímé výchovné práce). Kolektiv je od roku 1999 stabilní a pro předškolní vzdělávání s výjimkou jedné učitelky (obor vychovatelství) pedagogicky i odborně způsobilý. Dvě pedagogické pracovnice dislokované školy (zástupkyně ředitelky a učitelka) jsou vysokoškolsky graduované v oblasti předškolní pedagogiky. V obou subjektech je zaměstnáno osm provozních pracovníků v celkovém rozsahu 6,0 úvazku. Pracovní úvazky jsou časově vymezeny, jejich konkrétní specifikace u učitelek v jednotlivých třídách je prokazatelně dokladována. Jejich rozvržení umožňuje využití souběžného pedagogického působení především k zajištění bezpečnosti dětí při pobytu venku a při organizaci nadstandardních aktivit. Výtvarný kroužek kmenové školy zajišťuje učitelka v rámci svého pracovního úvazku.

Ředitelka, která byla do funkce jmenována na základě výsledků konkurzního řízení, je ve vedoucí funkci od roku 1992. Uplatňuje demokratický styl řízení, nastiňuje rámcové

požadavky, zásady a doporučení pedagogické práce s dostatečným prostorem pro vlastní invenci pedagogů. Podporuje samostatné a odpovědné řešení pracovních povinností, dbá na dodržování pravidel organizačních směrnic s důrazem na zajištění bezpečnosti dětí (viz *Pracovní povinnosti učitelky*). Průběžnými denními i plánovanými kontrolami s následným vyhodnocováním poznatků (viz *záznamy z hospitací, zápisy z pedagogických rad*) poskytuje učitelkám zpětnou vazbu na průměrné úrovni. Svým přístupem vytváří na pracovišti příznivé sociální klima rodinného charakteru.

Vedení zaměstnanců **v dislokované škole** je v kompetenci především zástupkyně ředitelky, která koordinuje činnost učitelek, úzce spolupracuje v podmínkách nově vytvořeného právního subjektu s ředitelkou školy a zajišťuje aktuální informování zaměstnanců této součásti mateřské školy.

Systém dalšího vzdělávání obou subjektů je vžitý, v průběhu školního roku převážně funkčně využitý. Podporováno je další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech, které vyplývají z transformačních i právních změn v oblasti předškolního vzdělávání, ze závěrů výročních zpráv i z osobnostního zaměření učitelek (viz *Plán profesního rozvoje personálu a harmonogramu vzdělávání*). Využití nabídky vzdělávacích akcí (Pedagogické centrum Středočeského kraje Praha a Pedagogické centrum Praha) je promyšlené. Zavádění nově získaných poznatků do pedagogické praxe bylo v některých případech zaznamenáno jako méně účinné. Další vzdělávání je doplňováno i studiem odborných časopisů (Informatorium, Učitelské noviny) a odborných titulů (nakladatelství Portál). Pro hodnocení pracovníků využívá ředitelka veřejně známá hodnotící kritéria pro pedagogické i ostatní zaměstnance a diferencuje nenárokové složky platu (viz personální dokumentace).

Klima **obou škol** se vyznačuje pracovní atmosférou, otevřenou komunikací mezi zaměstnanci a naplňováním společného cíle, kterým jsou spokojené děti. Sociální, **v dislokované škole** i materiální prostředí jsou pro děti podnětná a celková atmosféra působí na jejich spokojenost a aktivní prožívání pobytu v mateřské škole pozitivně.

Organizace chodu **mateřské školy jako celku** má podrobně a funkčně stanovena vnitřní pravidla činnosti i průběhu vzdělávacího procesu (viz *Provozní řád, Pracovní řád a Vnitřní řád mateřské školy, Zajišťování podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, Organizační opatření pro pobyt venku, odpolední odpočinek, zástupy apod.*). Tyto dokumenty jsou vytvořeny v návaznosti na obecně závazné předpisy pro mateřské školy a s respektem k vlastním podmínkám. Rámcově stanovené pracovní náplně a další kompetence jsou prokazatelně projednány včetně jmenování zástupkyně ředitelky. Vztahy mezi rodiči a **kmenovou školou** vymezuje ve vstupních prostorách umístěný *Školní řád mateřské školy*, který vychází z ustanovení vyhlášky o mateřských školách. V oblasti kompetencí rozhodování o přijímání dětí je neúplný, formálně je v oblasti povinností a práv rodičů méně vyvážený. Vymezená práva rodičů a deklarování společného zájmu **dislokované školy** a rodiny na rozvoji dětí jsou ve vztahu k výčtu povinností rodiny uvedeny ve vnitřním řádu vyváženěji.

Vnitřní informační systém obou dislokovaných pracovišť, založený na denním styku vedoucích pracovníků i všech dalších zaměstnanců v rámci subjektů, je pružný a funkční. Komunikace probíhá v oboustranné vertikální i horizontální úrovni, ředitelka využívá adresná jednání i společné porady všech zaměstnanců. Pedagogické rady jsou svolávány 3 – 4 krát ročně, obsah jednání má přímou vazbu na aktuální události, vzdělávací cíle, akce a aktivity i další úkoly. Ze záznamů je zřejmá vyváženost odborných pedagogických, informativních a organizačních témat. Závěry jsou zpracovány konkrétně a adresně, funkčnost zpětnovazebního systému je zajištěna (viz *Pedagogické porady*).

Vzájemná výměna informací s rodiči probíhá v rámci denních kontaktů. Důležité informace jsou zveřejněny ve vstupních prostorách a v šatnách u jednotlivých tříd. Informace o poskytovaném

obsahu výchovně-vzdělávacích činnosti i o odborném působení na děti nebyly v době konání inspekce zveřejněny. Vystavené výtvarné práce dětí naopak velmi dobře dotvářejí estetiku prostředí mateřské, zejména **dislokované školy** a informují o možnostech práce s výtvarnými materiály.

Rodičům je po předběžné dohodě umožněno variabilní využívání stanoveného režimu dne, nabídnuta možnost volného vstupu do tříd a využití postupné adaptace dětí při zahájení jejich docházky do zařízení. Vzájemné poznávání a ovlivňování mateřské školy a rodičů pozitivně ovlivňují akce a slavnosti, realizované za spoluúčasti rodičů, vhodně je doplňuje zapůjčování odborné literatury.

Mateřská škola spolupracuje se základními školami, Pedagogicko-psychologickou poradnou a klinickou logopedkou.

Z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti, vedení i odborného růstu pedagogických pracovníků, zajištění organizace a klimatu vzdělávacího procesu jsou personální podmínky kmenové školy hodnoceny jako průměrné, dislokované školy jako spíše nadprůměrně.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Kmenová škola

Účelově postavené dvoutřídní předškolní zařízení, v současnosti využívané jako trojtřídní, poskytuje částečně omezené prostorové podmínky pro vzdělávání a bezpečnost předškolních dětí. Děti 2. třídy využívají šatnu a sociální zařízení společně s dětmi třídy 3., což přináší zvýšené nároky na organizaci a psychohygienu dětí i personálu. Společnou jídelnu využívají děti 1. a 2. třídy, děti 3. třídy stolují ve vlastních prostorách. Z důvodu zajištění vhodných podmínek pro pohybové aktivity neumožňuje prostorová dispozice tříd větší členitost. Méně četné, ale některé i zcela nové herní koutky, ve 2. třídě i koutek relaxační (dětský stan), poskytují průměrné podmínky pro spontánní a skupinové hry, individuální a skupinovou práci včetně zajištění intimity prostředí. Uspořádání i umístění hraček, pomůcek a materiálů neumožňuje z důvodu staršího a již málo vhodného nábytku (skříňové sestavy) a málo funkčních odkládacích prostor (kryty těles ústředního topení) snadnější přístupnost a úklid. Zařízení již převážně dosluhujícím nábytkem odpovídá počtu dětí, méně již jejich funkčnosti (rozvíkané dětské stolky), antropometrickým požadavkům (všechny stejně vysoké židličky a stolky) a variabilitě uspořádání. Pouze nové židličky 1. třídy jsou zcela funkční a estetické. Sortiment a množství hraček, pomůcek, stavebnicových a didaktických souborů, literatury a audiovizuální techniky, sportovního náčiní a doplňků jsou pouze průměrné, kvalita odpovídá věkovému složení dětí jednotlivých tříd.

Kmenová škola vlastní od prosince 2002 dva počítače a tiskárnu, kopírka ve vybavení chybí.

Všechny prostory školy jsou udržovány v čistotě a pořádku, estetika a výzdoba převážně dětskými pracemi vytvářejí pro děti průměrně podnětné prostředí. Starší sociální zařízení neposkytuje dětem potřebnou intimitu, dětské WC mísy nejsou odděleny. Zavedený pitný režim byl převážně funkčně využíván, čištění zubů je zavedeno ve 2. a 3. třídě starších dětí.

Školní zahrada s velice příznivým přírodním prostředím (velké jehličnaté a listnaté stromy) je pro dlouhodobý pobyt dětí vybavena pouze základními hrovými prvky. Méně bezpečné vahadlové houpačky vyžadují výměnu, betonové plochy potřebují stavební úpravy. Okolí mateřské školy poskytuje poměrně příznivé podmínky k rozvoji poznávání, pohybu i relaxaci dětí, v době inspekce bylo promyšleně a přínosně využíváno.

Dislokovaná škola

Prostorové podmínky dislokované školy jsou dány typem budovy (rodinná vila). Místnosti pro děti v přízemí i v 1. patře jsou velikostí prostoru omezené (především hygienické a sociální zařízení), ale jsou funkčně a účelně využité pro všechny denní činnosti (třídy slouží zároveň jako herny a ložnice, sociální a hygienická zařízení, úložné prostory). Pro skupinu starších dětí je v 1. patře kromě třídy upravena ještě další malá místnost (herna), kterou děti tvořivě využily k námětovým dramatizujícím hrám.

Vybavení tříd je převážně původní, postupná inovace v rámci vlastních možností a za přispění učitelek (viz např. nátery židliček ve třídách, „otevření prostorů“ v 1. patře vytvořením průhledu do třídy a odstraněním dveří) umožňují obměnu interiéru a rodičům vytvářejí příznivější podmínky k pozorování práce učitelek s dětmi. Hračky, pomůcky, literatura, audiovizuální technika a pracovní materiál jsou k dispozici v základním sortimentu a množství. Jejich diferencované rozdělení podle věku dětí je respektováno a využívání v praxi umožňuje plnit přijatý vzdělávací program. Dislokovaná škola nevlastní počítač, ani tiskárnu s kopírkou.

Hygiena a bezpečnost prostředí jsou zajištěny velmi dobře, estetika školy je podnětná. Zavedený pitný režim byl funkčně využíván, čištění zubů ve třídě starších dětí bylo realizováno. Školní zahrada při mateřské škole je prostorná, má pěkné přírodní prostředí. Její vybavenost je pouze průměrná, ale ve sledovaných činnostech byla vhodně využita jak pro spontánní hrové a pohybové aktivity, tak i k plánovaným řízeným činnostem.

Oba subjekty

Ředitelka, její zástupkyně i ostatní zaměstnankyně věnují plánovitou pozornost postupnému zlepšování materiálních a technických podmínek, narážejí však na málo příznivé finanční možnosti. Podle finančních možností - velice pomalu, je realizována i inovace hraček, pomůcek, pracovních a výtvarných materiálů. Materiální vybavení je učitelkami soustavně efektivně využíváno, ředitelkou školy je průběžně sledované a kontrolované.

Materiálně-technické podmínky kmenové školy mají citelně slabá místa a vzhledem k potřebám vzdělávání předškolních dětí jsou hodnoceny jako vyhovující.

Materiálně-technické podmínky dislokované školy s funkčně využívanými omezenými prostory, příznivou průměrnou vybaveností učebních pomůcek a hraček a estetikou prostředí jsou hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Kmenová škola

Komplexně zpracovaný projekt výchovně-vzdělávací práce „Rok v mateřské škole“ kmenové školy, projednaný a schválený na pedagogické radě, obsahuje všechny náležitosti programového dokumentu, plně reflektuje požadavky a doporučení *Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání* - prezentace školy, její podmínky, koncepce dlouhodobé, krátkodobé

a průběžné cíle, popis a formy vzdělávání a mnohé další, včetně evaluace a hodnocení činnosti školy. Výchovně-vzdělávací cíle na školní rok 2002/2003 vycházejí z dosažených výsledků za uplynulé období, konkrétně a podrobně zpracovaných ve *Výroční zprávě*. Obsahově plně korespondují se současnými prioritami předškolního vzdělávání, reflektují psychohygienické, personální i materiálně-technické podmínky. Koncepce školy, její hodnotová orientace i konkrétně stanovené cíle jsou kvalitním předpokladem ke zvyšování kvality a efektivity vzdělávání předškolních dětí. Obsah vzdělávání je rozdělen do deseti tematických částí, integrujících všechny vzdělávací cíle a dále rozpracován do týdenních celků. Program vhodně doplňují další aktivity (předplavecký výcvik, keramika, seznamování s anglickým jazykem s placenými lektory, výtvarný kroužek vedený učitelkou, školy v přírodě, veřejná vystoupení a besídky) a průběžně naplňované cíle *Minimálního preventivního programu*.

Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech a v náležitém rozsahu. Drobné obsahové nedostatky (*evidenční listy, kniha úrazů*) byly v průběhu inspekce odstraněny. *Přehledy výchovné práce* poskytují pouze průměrné informace o realizovaných aktivitách (chybí záznamy zejména o pohybových aktivitách, namísto konkrétních činností dětí jsou zaznamenávány plánované cíle). Záznamy o vývoji dětí jsou dokladovány v přehledných tabulkách, u nejstarších dětí včetně dětí s odloženou povinnou školní docházkou jsou vedeny podrobnější záznamy (chybí data narození a zápisu záznamu).

Dislokovaná škola

Dislokovaná škola naplňuje vlastní vzdělávací program „*Veselá školka*“, který byl projednán a schválen pedagogickými pracovníky. Koncepcí školy je komplexní výchova samostatné osobnosti - dítěte, které je schopno respektovat a chápat ostatní, učí se vážit si hodnot, na nichž je založena naše společnost. K tomuto cíli jsou vymezeny hlavní úkoly, vyplývající z analýzy předchozího období i z vlastních podmínek a respektující priority současného předškolního vzdělávání.

Obsah vzdělávání je tematicky vymezen v šesti tématech, která jsou obsahově rozpracována v třídních programech na jednotlivé měsíce a týdny. V plánech jsou respektovány zásady a specifika předškolní výchovně-vzdělávací činnosti podle *Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání*. Učitelky vycházejí ze zkušeností dětí, v pěstovaných návycích a prohlubovaných znalostech a dovednostech převážně vhodně respektují tematickou provázanost. Plněný program příznivě doplňují další aktivity (předplavecký výcvik, spolupráce s domovem *Fontána*, veřejná vystoupení a besídky, zimní a jarní škola v přírodě, seznamování s anglickým jazykem s placeným lektorem) a průběžně realizují záměry z vlastního *Minimálního preventivního programu*.

Kontrolovaná povinná dokumentace tříd (*Přehled výchovné práce*) dokladuje průkazným způsobem průběžné plnění přijatého programu. Další kontrolovaná dokumentace (*evidence docházky dětí, evidenční listy, rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy*) je vedena řádně a v souladu s obecně platnými předpisy.

Oba subjekty

Ředitelka školy má zpracované úkoly řídicí práce (*Kalendář ředitelky školy*) a kontrolní činnosti (*Plán kontrolní činnosti ŘŠ*) a přesně stanovený harmonogram hospitační činnosti s diferencovaným zaměřením k jednotlivým učitelkám. Pro hospitační činnost využívá podrobně strukturované *Záznamy z hospitace*. Denní přehled o práci všech zaměstnanců, namátkové kontroly i hospitační vstupy jí poskytují kompletní přehled o kvalitě práce na všech úsecích

činnosti školy. Analýza účinnosti pedagogického procesu i jeho výsledků ve smyslu transformačních změn a kvalitně plánovaných cílů školního vzdělávacího programu je prováděna pouze okrajově.

Mateřská škola (oba subjekty) realizuje vzdělávací program, který je v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce

Kmenová škola

Realizace průběhu dne vycházela z tematicky zaměřené přípravy s klasicky rozloženou strukturou jednotlivých denních činností. Pro spontánní činnosti byly ve všech třídách vytvořeny průměrné materiální, prostorové a tedy i motivující podmínky. Organizace sledovaných aktivit vycházela pouze částečně z daných principů přijatého vzdělávacího programu (např. prožitkové a interaktivní učení, omezení předávání hotových poznatků a slovních poučení). Výjimkou byla učitelka 1. třídy, která podpořila aktivní účast, prožitek i rozvoj přirozené komunikace nejmladších dětí vhodně a citlivě zvolenou pomůckou (fotografie rodiny - maminky). Možnost výběru spontánní hry - nabídka činností a pomůcek připravených učitelkami a ve 2. třídě i relaxace, byla většinou podmíněna splněním řízené činnosti (pracovní, výtvarná činnost – dárek mamince), které chyběl silnější motivační, citově – prožitkový náboj a kde více převažovalo zaměření na výkon. Přístup učitelky k činnostem dětí byl podporující, navazoval na předchozí činnosti a zkušenosti dětí, rozvíjel jejich pracovní a výtvarné dovednosti, ale i představivost a fantazii. Spontánní hry (námětové hry, společenské hry, konstruování ze stavebnicových souborů) byly efektivně rozvíjeny a obohacovány pouze některými učitelkami (1. a 2. třída). Chyběla nabídka a možnost pohybového vyžití. Děti, zejména 2. a 3. třídy, mezi sebou i s dospělými komunikovaly přirozeně a přátelsky. Spolupodílely se na úklidu hraček a pomůcek, pod důsledným vedením učitelky si osvojovaly a upevňovaly hygienické, pracovní a společenské návyky.

Průběžná a převážně pozitivní hodnocení, zejména jednotlivců, příznivě ovlivňovala aktivitu, posilovala sebedůvěru i kvalitu činností včetně jejich výsledků. Při hře prokázaly starší děti schopnost hry s kamarádem a domluvy o postupu, rozdělení hraček a úloh ve hře. Atmosféra tříd byla ovlivněna bezproblémovými vztahy mezi dětmi i taktním a citlivým řešením situací učitelkami. Příznivá pro rozvoj orientace, vzájemného poznávání a vztahů mezi dětmi byla prostorová propojenost místností 2. a 3. třídy při ranních hrách.

Přechody mezi jednotlivými režimovými úseky dne nebyly plynulé (hromadné přechody, čekání na ostatní). Organizace ukončení ranních činností probíhala frontálně, délka jejich trvání byla omezena přípravou na další řízenou - pohybovou aktivitu. Klasická stavba rozcvíček měla pro děti výchovný, vzdělávací i zdravotní efekt, možnost převážně svobodné volby pohybové hry podporovala radostnost a příjemný prožitek. Výrazně účinnější efekt ranního cvičení měla rozcvíčka 1. třídy (nápaditost, radostnost, prožitek). Možnost volby - neúčasti v pohybové aktivitě byla vždy respektována.

Organizace stolování nebyla z hlediska sebeobslužnosti a rozvoje samostatnosti starších dětí a tedy i efektivnosti učení dostatečně promyšlená. Její úroveň byla nepříznivě ovlivňována frontálním způsobem organizace a daleko vyšší aktivitou – přípravou a obsluhou dospělých než dětí. Přiměřený důraz byl dán na estetickou úroveň a hygienu stolování.

Sledované řízené činnosti byly podrobně připravené a promyšlené, tematicky i didakticky navazovaly na dříve získané vědomosti, dovednosti a praktické zkušenosti dětí. Řízená činnost

ve 3. třídě byla uvedena cíleně, s důrazem na sounáležitost a vzájemné kamarádské vztahy. Citlivě byla motivována vzpomínkou na chybějící maminku ve škole v přírodě. Méně podnětný a vhodný byl obrazový materiál i další metody vedené v rovině rozhovoru s výraznějším racionálním i když citově mířeným vnímáním. Z důvodu příznivého počasí byla většina dalších řízených činností vhodně a funkčně motivována a přenášena do pobytu venku. Tam měly děti možnost bezprostředně získávat zkušenosti, aktivně a radostně je vnímat, pohybově se vyžívat i relaxovat. Využívány byly všechny okolní podněty a aktuální změny přírodního i sociálního prostředí. Vzájemná komunikace mezi dětmi a učitelkami byla většinou vyvážená, probíhala v rovině partnerských vztahů. Děti měly dostatečný prostor vyjádřit své názory a přání, učitelky vhodně volenými otázkami stimulovaly myšlení, prožívání a aktivitu dětí a až na malé výjimky je názorně vedly ke gramatické správnosti mluveného slova.

Sebereflexe učitelek a hodnocení rozvojových pokroků dětí popř. režimových celků učitelkami bylo v době inspekce zaznamenáno sporadicky, rovněž sebereflexe dětí nebyla téměř uplatňována.

Dislokovaná škola

V obou skupinách byl vhodně využit pro všechny zařazené činnosti s dětmi celý prostor tříd i školní zahrady a jejich vybavenost, děti měly většinou volný přístup k hračkám a pomůckám. Nabídka byla záměrně doplněna o připravený pracovní materiál ve třídě starších dětí, které měly možnost tvořivě využít námět navazující na předchozí činnosti (*O hmyzu*). Volné střídání individuální a skupinové činnosti se spontánní hrou a pohybovou aktivitou vytvořilo v této třídě příznivé klima pro rozhodování dětí s dostatečným časovým prostorem pro dokončování her i zvolené pracovní a výtvarné činnosti. Ve třídě mladších dětí byl čas vymezený spontánním činnostem věnován pohybu a hře dětí, do které učitelka vstupovala nenásilně jako partner a pomáhala dětem hru obohacovat o nové prvky, vybavovat a upevňovat si poznatky. V obou třídách učitelky vhodně podporovaly a oceňovaly tvořivost a fantazii dětí, účinně upevňovaly pracovní návyky, vedly děti k přiměřené samostatnosti a respektování vnitřních pravidel spoluzití. S dětmi živě a většinou i vyváženě komunikovaly, pochvalou oceňovaly jejich výkony, podporovaly samostatnost a rozhodnost dětí.

Učitelky funkčně využívaly všechny režimové části dne, přechody mezi sledovanými spontánními a řízenými aktivitami však nebyly organizačně zcela plynulé a účelně námětově propojené ve třídě mladších dětí. Plánované řízené činnosti (pohybové, pracovní, poznávací, komunikativní) byly zařazeny v obou třídách v souladu s plánem. Obsahově navazovaly na dané týdenní téma, plněné vzdělávací cíle byly přiměřené věku dětí. Ve třídě starších dětí byly zvoleny vhodně skupinové a individuální organizační formy, ve třídě mladších dětí frontální organizace a nedostatek pomůcek ovlivnily negativně aktivitu a soustředěnost dětí. Převaha slovních metod (popis a řízený rozhovor) nad praktickou činností vedla mladší děti k pasivnímu opakování již známých poznatků. Naopak přímé pozorování při vycházce s aktivním komunikováním a zdůvodňováním vztahů a souvislostí velmi dobře podněcovalo jejich aktivitu, pozornost a bohatou komunikaci s učitelkami. V obou třídách byly děti přiměřeně zapojeny do sebeobslužných činností při osobní hygieně, oblékání a stravování. Vzdělávací a výchovné cíle byly učitelkami plněny v integrující a převážně nenásilné podobě, využity byly aktuální podněty jak při činnostech ve třídách, tak i při pobytu venku.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Kmenová škola

Děti se ve všech prostorách školy pohybují jistě a bezpečně, orientují se v uspořádání hraček a pomůcek. Bez ostychu a otevřeně komunikují mezi sebou i s dospělými včetně nově přítomných. Výrazné ocenění zasluhují vzájemné vztahy mezi dětmi a dodržování pravidel chování a jednání. Na velmi dobré úrovni mají osvojení jemnou motoriku při výtvarných a pracovních činnostech. Výrazně kvalitní jsou díky pravidelně zařazovaným rozcvičkám pohybové dovednosti. Úroveň dětských vědomostí a znalostí, vztahujících se zejména k okolnímu společenskému i přírodnímu prostředí, je rovněž na velmi dobré, věku dětí odpovídající úrovni.

V průběhu i ve výsledcích výchovně-vzdělávací práce učitelek kmenové školy, posuzovaných z pohledu motivace a hodnocení dětí, vzájemné interakce a komunikace, organizačního zajištění a užitých metod pedagogické činnosti, byla zjištěna pozitiva a negativa v rovnováze, úroveň je hodnocena jako průměrná.

Dislokovaná škola

V dislokované škole jsou děti velmi dobře adaptovány na prostředí, přiměřeně zvládají pravidla pohybu ve všech prostorách školy. Byly obratné a šikovné při cvičení ve třídách i na venkovním sportovním nářadí. Starší děti velmi dobře zvládají jemnou motoriku při kreslení, stříhání a lepení, jsou seznámeny s množstvím výtvarných technik. Děti obou tříd přirozeně a převážně srozumitelně komunikovaly se všemi zaměstnanci, starší děti dovedly souvisle vyprávět a hrát dramatizující hry s loutkami. Znalosti dětí z okolního věcného, společenského a přírodního prostředí jsou v závislosti na věku velmi dobré. Sociální vazby mezi staršími a mladšími dětmi byly bezkonfliktní, vyznačovaly se převážně spoluprací a ochotou k pomoci.

V průběhu a výsledcích výchovně-vzdělávací činnosti byla zjištěna převaha pozitiv ve spontánních činnostech (podmínky, motivace, organizace, komunikace), dílčí negativa byla zjištěna v organizaci, užitých metodách a prostředcích řízené činnosti ve třídě mladších dětí. Celková úroveň je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Soulad dokumentů

Zřizovací listina Mateřské školy Herbenova, Kladno – Kročehlavy vydaná Statutárním městem Kladno dne 2. října 2002 je v souladu s *Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení*, vydaným KÚ Středočeského kraje, Zborovská 11, 15021 Praha 5 dne 17. ledna 2003.

2. Dotazníková anketa mezi rodiči

V průběhu komplexní inspekce byl v obou subjektech zjišťován názor rodičovské veřejnosti na kvalitu práce mateřské školy prostřednictvím anonymního dotazníku. Dotazník byl rozdělen celkem 80 (50 a 30) rodičům přítomných dětí v první den inspekce. Zpracováno bylo 49 (29 a 20) vrácených dotazníků s výsledky, které znázorňují níže uvedené tabulky a grafy zvlášť kmenové a dislokované školy.

Ve volném sdělení dotazníkové ankety vyjádřili rodiče **kmenové školy** vysokou spokojenost s přístupem, vstřícností a péčí učitelek o děti. Oceňují pořádání škol v přírodě a organizaci dalších

akcí (divadla, keramika, výtvarný kroužek, seznamování s anglickým jazykem), ale i besídek pro rodiče. Pochvalně se vyjadřují k možnosti a řešení problémů, přípravě dětí pro vstup do základní školy (rozvoj řeči), kolektivu zaměstnanců i čistotě prostředí. Naopak nejvíce připomínek vyjádřili ke stravování, včetně odměňování dětí sladkostmi, dále k vybavení školní zahrady, ale i k materiálnímu vybavení školy (úložné prostory v šatnách, barevnost, oživení, vzdušnost). Ve dvou případech se objevily připomínky ke sledování televizních programů (doporučují více vycházek a pobytu venku), ojediněle se vyskytly připomínky k péči o oblečení dětí při pobytu venku, počtu sportovních a vzdělávacích akcí pro děti, vzdělávacímu programu, odlišnému přístupu k „oblíbeným“ a „neoblíbeným“ dětem a zajištění bezpečnosti objektu a dětí (volný přístup do areálu zahrady, budovy).

Anketa mezi rodiči MŠ Herbenova, Kladno

Celkem rozdáno dotazníků:

50

Vráceno:

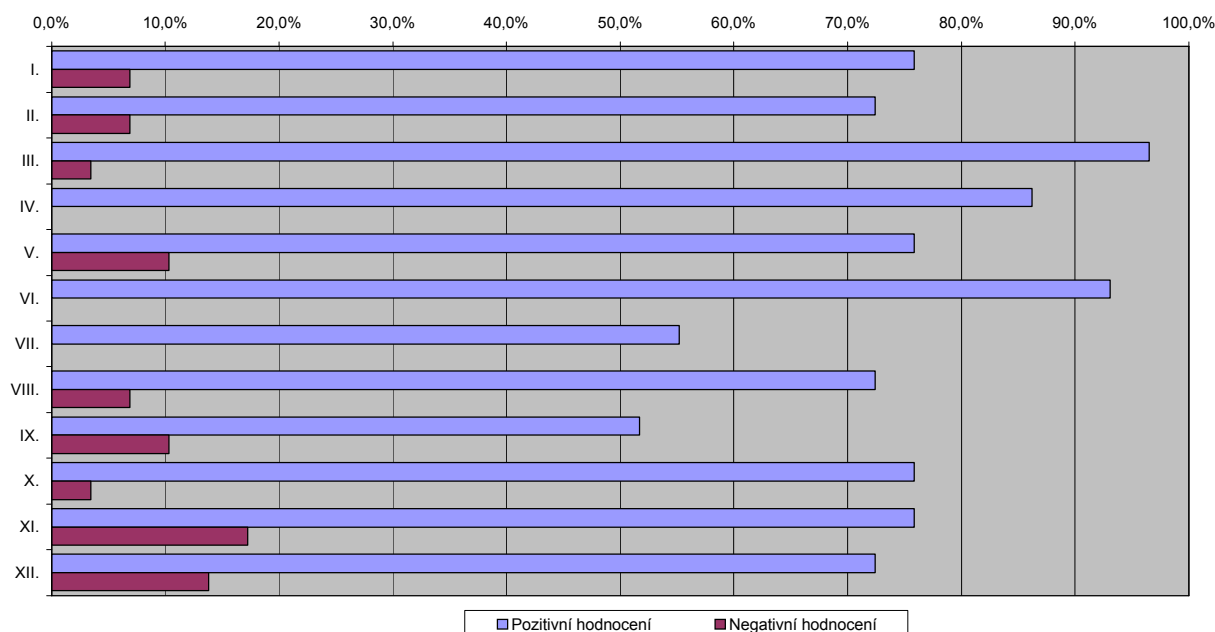
29

Odpověď	1	2	3	4	5	6	7	S
1. Vzdělávací program MŠ	9	13	2	2		3		29
2. Nabídka dalších aktivit	16	5	3	1	1	2	1	29
3. Řád mateřské školy	23	5		1				29
4. Informovanost o organizaci a provozu	13	12	3			1		29
5. Uspořádání denních činností	16	6	3	3		1		29
6. Informační služby pro rodiče	14	13	2					29
7. Poradenská služba	11	5	7			6		29
8. Respektování individuálních zvláštností dítěte	9	12	3	2		3		29
9. Možnost spolupráce s MŠ	8	7	4	2	1	7		29
10. Prostorové a materiální podmínky	14	8	6	1				29
11. Vybavení a zařízení školní zahrady	12	10	2	4	1			29
12. Úroveň stravování	11	10	3	2	2	1		29

ODPOVĚDI:

1. Zcela spokojen/a
2. Spíše spokojen/a
3. Ani spokojen/a, ani nespokojen/a
4. Spíše nespokojen/a
5. Nespokojen/a
6. Nemohu posoudit
7. Žádná odpověď

Anketa mezi rodiči MŠ Herbenova, Kladno

Ve volném sdělení dotazníkové ankety vyjádřili rodiče **dislokované školy** celkovou spokojenost s mateřskou školou rodinného - domácího typu, dále s přístupem (včetně individuálního), s péčí, vstřícností, trpělivostí a porozuměním i se vztahem učitelek k dětem. Ve dvou případech si rodiče pochvalují dobré jídlo, ojediněle se vyskytuje spokojenost s pořádáním škol v přírodě, s návštěvou divadelních představení, s příjemným vystupováním a s výchovným působením učitelek, s kvalitou výuky, s pěstováním hygienických návyků a s kvalitou úklidu objektu. Naopak, připomínky byly vzneseny nejvíce k vybavení školní zahrady a modernizaci tříd – nábytku. Rodiče by si přáli více vycházek mimo zahradu a pořádání více zájmových kroužků.

Anketa mezi rodiči MŠ, dislokované pracoviště Dr. Foustky

Celkem rozdáno dotazníků:

30

Vráceno:

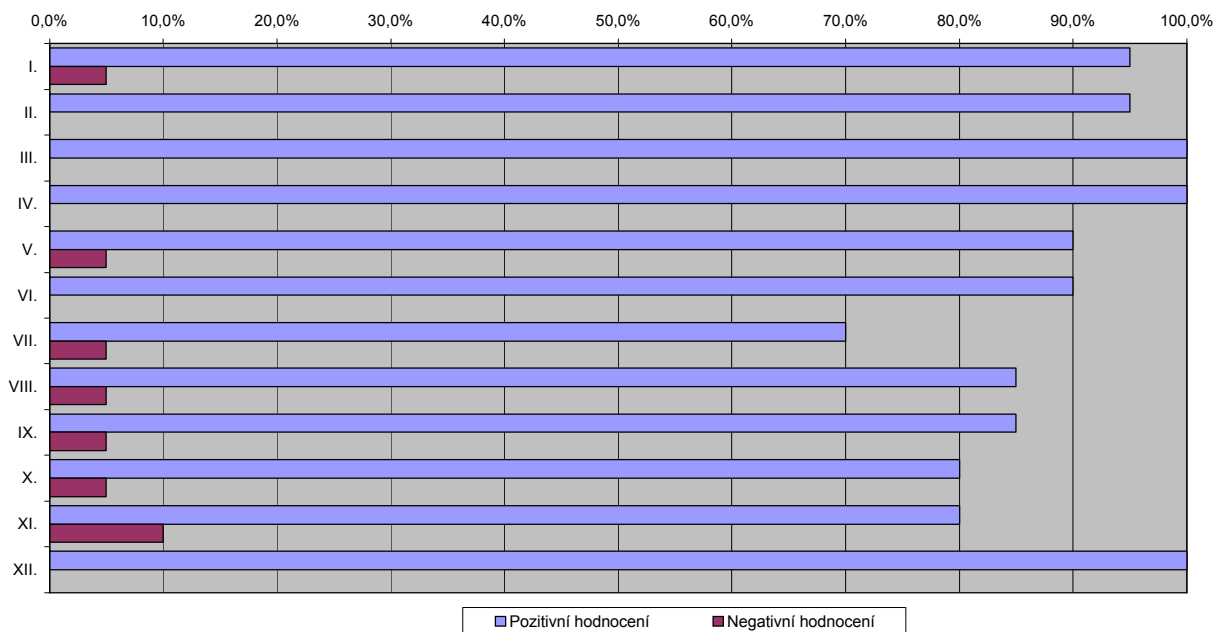
20

Odpověď	1	2	3	4	5	6	7	S
1. Vzdělávací program MŠ	16	3		1				20
2. Nabídka dalších aktivit	12	7	1					20
3. Řád mateřské školy	17	3						20
4. Informovanost o organizaci a provozu	18	2						20
5. Uspořádání denních činností	17	1		1		1		20
6. Informační služby pro rodiče	16	2	1			1		20
7. Poradenská služba	13	1	1	1		4		20
8. Respektování individuálních zvláštností dítěte	14	3	2	1				20
9. Možnost spolupráce s MŠ	9	8	1	1			1	20
10. Prostorové a materiální podmínky	10	6	2	1		1		20
11. Vybavení a zařízení školní zahrady	8	8	2	2				20
12. Úroveň stravování	15	5						20

ODPOVĚDI:

1. Zcela spokojen/a
2. Spíše spokojen/a
3. Ani spokojen/a, ani nespokojen/a
4. Spíše nespokojen/a
5. Nespokojen/a
6. Nemohu posoudit
7. Žádná odpověď

Anketa mezi rodiči MŠ, dislokované pracoviště Dr. Foustky

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina* ze dne 2. října. 2002, vydaná Statutárním městem Kladno, nám. Starosty Pavla čp. 44, čj.110/2002, platnost od 1.ledna 2003.
2. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení* ze dne 17. ledna 2003, vydané KÚ Středočeského kraje, Zborovská 11, 150 21 Praha 5, čj. OŠMS/940/2003We, s účinností od 1. ledna 2003.
3. *Jmenování ředitelky do funkce* na základě konkurzního řízení ze dne 23. března 1992, ŠÚ Kladno, bez čj. a *Potvrzení ve funkci* ze dne 30. října 2002, čj. 293/92 HRA
4. *Výkazy o mateřské škole* podle stavu k 30. září 2002 (MŠMT) V 1-01, obou subjektů
5. *Přehledy výchovné práce* 1., 2., 3., 4., a 5. třídy pro školní rok 2002/03
6. *Přehledy o docházce dětí* 1., 2., 3., 4. a 5. třídy pro školní rok 2002/03
7. *Evidenční listy* všech zapsaných dětí
8. Poslední *Inspekční zpráva* (kmenová škola) ze dne 5. března 1998, čj. 022-03/9596-430
9. *Podkladová inspekční dokumentace* ze dne 10. dubna 2003
10. *Rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy* ve školním roce 2001/02, oba subjekty
11. *Rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky* ve školním roce 2001/2002 – 5x
12. Školní vzdělávací program - *Projekt „Rok v mateřské škole“* na školní rok 2002/2003 s přílohami (kmenová škola)
13. Školní vzdělávací program *„Veselá školka“* na školní rok 2002/2003 s přílohami (dislokovaná škola)
14. *Minimální preventivní program* (kmenová škola)
15. *Minimální preventivní program* (dislokovaná škola)
16. *Výroční zpráva* za školní rok 2001/2002 (kmenová škola)
17. *Výroční zpráva* za školní rok 2001/2002 (dislokovaná škola)
18. Personální dokumentace
19. *Záznamy z hospitací* ředitelky školy za období 2002/2003
20. *Zápisy pedagogických a provozních rad* za školní rok 2000- 2003
21. *Kniha úrazů* založená dne 1. září 1999

ZÁVĚR

Téměř stoprocentně odborně i pedagogicky způsobilý kolektiv pedagogických i provozních zaměstnanců obou subjektů převážně pozitivně ovlivňuje výchovně-vzdělávací proces a vytváří klima rodinného charakteru. Podporován je demokratickým způsobem vedení a plánovitě zajišťovaným odborným růstem probíhajícím v souladu s transformačními změnami předškolního vzdělávání. Nově získané poznatky a informace se daří zavádět a v praxi uplatňovat pouze částečně. Organizace činnosti obou škol a informační systém jsou přes drobné nedostatky funkční, napomáhají plynulému provozu, převážně i vzájemné spolupráci s rodiči.

Dvoutřídní účelová budova kmenové školy splňuje z hlediska funkčnosti, estetiky, psychohygieny a bezpečnosti pouze podprůměrně prostorové podmínky pro tři třídy. Vybavení nábytkem je převážně zastaralé, průměrný sortiment učebních pomůcek a hraček je funkční a je efektivně využíván.

Materiálně-technické podmínky dislokované školy jsou negativně ovlivněny omezeným prostorem zejména sociálního a hygienického zázemí pro děti, naopak předností je funkční využívání všech prostorů pro výchovně-vzdělávací činnosti a vytvoření velmi dobrých psychohygienických podmínek pro děti. Vybavenost pomůckami a hračkami je celkově průměrná, absentuje moderní audiovizuální technika a účinnější obnova vybavenosti.

Školní zahrady obou subjektů a jejich vybavení vytvářejí převážně vyhovující podmínky pro aktivity a relaxaci dětí.

Úroveň nově zpracovaných školních vzdělávacích programů obou subjektů je kvalitní, stanovené záměry a cíle plně reflektují potřeby dětí, jsou funkční a reálné.

Povinná dokumentace dislokované školy je vedena průkazně, povinná dokumentace kmenové školy má nižší úroveň i vypovídací hodnotu.

Úroveň kvality realizace výchovně-vzdělávacího procesu ještě zcela neodpovídá stanoveným záměrům a cílům. Psychohygienu výchovně-vzdělávacího procesu není z hlediska potřeb a zájmů předškolního dítěte zejména v kmenové škole důsledně respektována a dodržována, negativně jí ovlivňuje organizace a částečně i užívané metody pedagogické práce. Nabídka aktivit, které vzdělávací program doplňují, odpovídá možnostem školy i psychohygieně dětí.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávacích činností v oblastech vývojového rozvoje, uznávání hodnot i samotných výkonů dětí jsou kvalitní, odpovídají věkovému vývoji.

Vývoj kvality činnosti školy od poslední inspekce nezaznamenal výraznějšího zlepšení.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zuzana Bečvářová	Z. Bečvářová v.r.
Členové týmu	Marcela Ladmanová	M. Ladmanová v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Soňa Kušmierzczyková

Petr Masopust

V Praze dne 2003-05-14

Přílohy 0

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. června 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Hana Pulcová, ředitelka školy

H. Pulcová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-06-25	Osobně VRŠI
Zřizovatel	024 157/03-5162	Město Kladno

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.